

nederlandse zuivel organisatie

Contouren toekomstig mestbeleid Position Paper Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO)

oktober 2020

Inleiding

Nederland is een echt zuivelland. Het zeeklimaat is gunstig voor koeien. De melkveehouderij is, met ruim 0,9 miljoen hectare in beheer, de grootste grondgebruiker in ons land. Koeien horen bij het beeld van het Nederlandse cultuurlandschap. Zuivelondernemingen en melkveehouders leveren met hun kennis en vakmanschap hoogwaardige voedingsmiddelen die passen in een gezond voedingspatroon.

Grondgebonden melkveehouderij

In de kabinetsbrief 'Contouren toekomstig mestbeleid' schetst de Minister te sterven naar een volledige grondgebonden melkveehouderij waarin nutriëntenkringlopen worden gesloten, en waarbij emissies worden beperkt tot een minimum en de bodemkwaliteit wordt verbeterd.

De NZO wijst erop dat de grondgebonden familiebedrijven de Nederlandse zuivelsector dragen. Sinds 2013 geeft de NZO aan voorstander te zijn van het grondgebonden karakter van de melkveehouderij. Gras is de basis van het rantsoen van de koe. Gras, vooral blijvend grasland, is nodig om de melkveehouderij grondgebonden te houden en draagt bij aan de koolstofopslag in de bodem, bodemvruchtbaarheid, en voorkomt onnodige uitspoeling. Ruwvoer komt van eigen grond of grond in de directe omgeving zodat elk melkveebedrijf op buurtniveau zelfvoorzienend is voor gras en ruwvoedergewassen. Grondstoffen van buiten Europa die direct of indirect samenhangen met ontginning van natuurgebieden worden niet langer gebruikt. Elke melkveehouder kan zijn mest probleemloos kwijt op zijn eigen bedrijf of direct in de buurt. Hierdoor ontstaan lokale kringlopen van voer en mest die passen in een circulaire economie.

In 2017 hebben de NZO en LTO Melkveehouderij de Commissie Grondgebondenheid ingesteld voor de concrete invulling van een grondgebonden melkveehouderij in 2025. Dit adviesrapport 'Grondgebondenheid als basis voor een toekomstbestendige melkveehouderij' is in 2018 gepubliceerd.¹

Commissie Grondgebondenheid

De Commissie Grondgebondenheid heeft 4 bouwstenen opgesteld voor een grondgebonden melkveehouderij in 2025:

- Eiwit van eigen land: Minimaal 65% van het eiwit in het rantsoen van de koe moet afkomstig zijn van eigen grond of de directe omgeving van de melkveehouder. Dat betekent dus dat elk melkveebedrijf grotendeels moet kunnen voorzien in zijn eigen eiwitbehoefte.
- Buurtcontracten: Door melkveehouders te stimuleren dat zij mest plaatsen op eigen grond of in de regio door middel van buurtcontracten. Om lokale ruwvoer-mestkringlopen te

¹ Commissie Grondgebondenheid (2018), 'Grondgebondenheid als basis voor een toekomstbestendige melkveehouderij'.
<https://www.duurzamezuivelketen.nl/resources/uploads/2018/04/Grondgebonden-Melkveehouderij-2018.pdf>

realiseren, kan een melkveehouder een buurtcontract afsluiten met een andere agrariër binnen een straal van 20 kilometer over de levering van voer en de afzet van mest.

- **Weidegang:** Voor het grondgebonden karakter van een melkveehouderij is een voldoende grote huiskavel met gras nodig. Dit faciliteert weidegang en geeft een aantrekkelijk beeld van de melkveehouderij in het karakteristieke Nederlandse cultuurlandschap. De veebezetting van een melkveebedrijf in 2025 mag niet meer dan 10 melkkoeien per hectare beweidbare huiskavel zijn.
- **Import grondstoffen:** Door een hogere zelfvoorzieningsgraad in eiwit neemt de behoefte aan de import van eiwitrijke grondstoffen zoals soja en palmpitten sterk af. In 2025 dient de import van deze grondstoffen voor gebruik in melkveevoeders met 2/3 te zijn gedaald.

Samenwerkingsverbanden

De kabinetsbrief 'Contouren toekomstig mestbeleid' beschrijft de noodzaak voor samenwerkingsverbanden. De NZO wil het belang om de samenwerkingsverbanden te verankeren in de mestwetgeving benadrukken. Hierbij wijst de NZO nadrukkelijk naar de tweede bouwsteen in het advies van de Commissie Grondgebondenheid: Om lokale ruwvoer-mestkringlopen te realiseren, kan een melkveehouder een buurtcontract afsluiten met een andere agrariër. Dit sluit ook aan bij de 'contouren toekomstig mestbeleid' waarin staat dat de mestproductie in overeenstemming gebracht moet worden met de mestplaatsingsruimte.

De minister geeft in de kabinetsbrief aan dat ze stakeholders wil betrekken bij de verdere uitwerking van de contouren van een nieuw mestbeleid. In het belang van een toekomstbestendige en maatschappelijk gedragen melkveehouderij gaat de NZO graag het gesprek aan met de minister over hoe de adviezen van de Commissie Grondgebondenheid meegenomen kunnen worden in de uitwerking van het toekomstig mestbeleid.

Meer informatie

Jasper Veen, Public Affairs | veen@nzo.nl